

Inhoud

Inleidende begrippen	13
1 Belastingplichtigen onderworpen aan de personenbelasting	13
1.1 Rijkswoners.....	13
1.2 Fiscale woonplaats in België	13
1.3 Fiscale woonplaats.....	13
1.4 Zetel van fortuin	13
1.5 Wettelijke vermoedens	13
1.6 Asielzoekers	14
2 Belastbaar inkomen	15
3 Belastbaar tijdperk en aanslagjaar.....	16
3.1 Algemene regel.....	16
3.2 Uitzondering	16
4 Individuele of gemeenschappelijke aanslag	16
4.1 Echtgenoten/gehuwden	16
4.2 Wettelijk samenwonenden.....	17
4.3 Alleenstaanden	17
4.4 Kinderen.....	19
5 Volledige decumul	20
6 Berekening van de belasting (per belastingplichtige)	21
6.1 Federale en gewestelijke personenbelasting	21
6.2 Basisbelasting	21
6.3 Om te slane belasting	21
6.4 Hoofdsom	21
6.5 Belasting Staat	22
6.6 Gereduceerde belasting Staat	22
6.7 Gewestelijke personenbelasting.....	22
6.8 Totale belasting	22
6.9 Verschuldigde of terug te storten personenbelasting.....	22
6.10 Afrekening bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid (BBSZ)	23
6.11 Bijzondere bijdrage energie (gedeeltelijke terugbetaling van de ontvangen premie voor gas en elektriciteit) (BBE).....	23
7 Progressieve belasting	25
8 Buitenlandse inkomsten	25
9 Gemiddelde aanslagvoet	27
10 Gemeentebelasting.....	27
11 Indieningstermijnen voor de aangifte in de personenbelasting.....	29
11.1 Gewone aangiftetermijn.....	29
11.2 Uitzonderlijke termijnen.....	29
12 Voorstel van vereenvoudigde aangifte (VVA).....	30
13 Kladversie versus definitieve aangifte	32
14 Mogelijke gevolgen bij een laattijdig ingediende aangifte of bij niet-aangifte.....	33
Deel 1 van de aangifte.....	34
1 Vak I – Bankrekening en telefoonnummer(s)	34
1.1 Bankrekening	34
1.2 Telefoonnummer	34
2 Vak II – Persoonlijke gegevens en gezinslasten	35
2.1 De belastingvrije som	35
2.2 Persoonlijke gegevens	36
2.3 Gezinslasten.....	53

3	Vak III – Inkomsten van onroerende goederen	96
3.1	Wie moet het onroerend inkomen aangeven?	96
3.2	Uitgangspunt bij belastbare grondslag	100
3.3	Vrijstelling van het onroerend inkomen in de personenbelasting.....	103
3.4	Onroerend inkomen uit de eigen woning: vrijgesteld	105
3.5	Zelf beroepsmatig gebruikte onroerende eigendommen.....	113
3.6	Niet-verhuurde of aan privégebruiker verhuurde onroerende eigendommen	115
3.7	Eigendommen verhuurd volgens de pachtwetgeving voor land- en tuinbouwdoeleinden.....	119
3.8	Gebouwen verhuurd aan beroepsgebruiker.....	120
3.9	Gronden verhuurd aan een beroepsgebruiker	128
3.10	Materieel en outillering verhuurd aan beroepsgebruiker	129
3.11	Ontvangsten uit vestiging of overdracht van recht van erfpacht of opstal of ander gelijkaardig recht.....	130
3.12	Belastbaar inkomen van in het buitenland gelegen onroerende goederen	133
3.13	Omslag netto belastbaar onroerend inkomen in functie van vol tarief, verminderd tarief en vrijgesteld met progressievoorbehoud.....	137
4	Vak IV – Wedden, lonen, werkloosheidsuitkeringen, wettelijke uitkeringen bij ziekte of invaliditeit, vervangingsinkomsten en werkloosheidsuitkeringen met bedrijfstoelage	142
4.1	Gewone bezoldigingen.....	142
4.2	Wedden en lonen.....	142
4.3	Voordelen van alle aard	200
4.4	Achterstallen	231
4.5	Vergoedingen verkregen op grond van of bij het stopzetten van de arbeid of het beëindigen van een arbeidsovereenkomst.....	232
4.6	Terugbetaling woon-werkverkeer	236
4.7	Niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen ('loonbonus')	244
4.8	Tussenkost van werkgever in een privé-pc ('pc-bonus').....	244
4.9	Tegen 33 % belastbare bezoldigingen van gelegenhedswerknemers in de horeca.....	246
4.10	Tegen 33% belastbare bezoldigingen van gepensioneerden in de zorgsector	246
4.11	Belastingstelsel voor beroepsinkomsten van sportbeoefenaars	247
4.12	Vestigingspremie van Impulsfonds voor huisartsen	252
4.13	Vroeger verworven bezoldiging (art. 31, tweede lid, 5° WIB 1992)	252
4.14	Helper van zelfstandige.....	253
4.15	Niet ingehouden persoonlijke sociale bijdragen (code 1257-04/2257-71).....	253
4.16	Beroepskosten	254
4.17	Herstel van een tijdelijke inkomstenvermindering	285
4.18	Huwelijksquotiënt	294
4.19	Inhoudingen	296
4.20	Overuren die recht geven op overwerktoelage	299
4.21	Overheidspersoneel zonder arbeidsovereenkomst.....	301
4.22	Werkbonus.....	301
4.23	Werkhervattingsloon	303
4.24	Ingehouden roerende voorheffing op auteursinkomen	303
4.25	Helpende gezinsleden van zelfstandigen	303
4.26	Inkomsten van buitenlandse oorsprong (en de bijhorende kosten).....	303
5	Vak V – Pensioenen	305
5.1	Belastbare inkomsten	305
5.2	De taks op het langetermijnsparen.....	339
6	Vak VI – Ontvangen onderhoudsuitkeringen	346
6.1	Algemeen	346
6.2	Niet-gekapitaliseerde uitkeringen	348
6.3	Gekapitaliseerde onderhoudsuitkeringen	349
6.4	Naam en adres van de schuldenaar	349
7	Vak VII – Inkomsten van kapitalen en roerende goederen	350
7.1	Roerende inkomsten: wat zijn dat?	350
7.2	Roerende inkomsten: belastbaar tijdstip.....	350

7.3	Roerende inkomsten : bij wie belastbaar?	351
7.4	Belasting op roerende inkomsten.....	354
7.5	Aan te geven dividenden en interesten.....	354
7.6	Inkomsten uit verhuring, verpachting en concessie van roerende goederen	377
7.7	Inkomsten begrepen in lijfrenten of tijdelijke renten	384
7.8	Belastingstelsel inzake auteursrechten, naburige rechten en licenties.....	384
8	Vak VIII – Vorige verliezen en aftrekbare bestedingen	403
8.1	Nog aftrekbare beroepsverliezen van vorige jaren	403
8.2	Onderhoudsuitkeringen.....	405
8.3	Bijzondere bijdragen voor sociale zekerheid van de jaren 1982 tot 1988, die in 2022 aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening zijn betaald	421
8.4	Aanrekening van de aftrekbare bestedingen	422
9	Vak IX: Interesten en kapitaalaflossingen van leningen en schulden, premies van individuele levensverzekeringen en erfpacht- en opstalvergoedingen of gelijkaardige vergoedingen, die recht geven op een belastingvoordeel.....	424
9.1	Algemeen en overzichtsschema's.....	424
9.2	Rubriek IX.I. Vlaams: uitgaven m.b.t. de eigen woning Vlaams regime.....	428
9.3	Rubriek I.1 - Vlaamse geïntegreerde woonbonus.....	432
9.4	Rubriek I.2 - Vlaamse woonbonus generatie 1 (leningen tussen 01-01-2005 en 31-12-2014) en generatie 2 (leningen in 2015).....	460
9.5	Rubriek I.3 - Andere intresten dan deze die in aanmerking komen voor gewestelijke woonbonus, die in aanmerking komen voor een gewestelijke belastingvermindering	488
9.6	Rubriek I.4 - Kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen m.b.t. de eigen woning	501
9.7	Rubriek I.5 - Premies van individuele levensverzekeringen m.b.t. de eigen woning, andere dan deze die in aanmerking komen voor de gewestelijke woonbonus.....	514
9.8	Combinatie 'oude' lening van vóór 2005 met 'nieuwe lening' afgesloten tussen 01-01-2005 en 31-12-2013 die definitief in aanmerking kwam voor de woonbonus.....	520
9.9	Combinatie 'oude' lening van vóór 2005 met 'nieuwe lening' afgesloten tussen 01-01-2014 en 31-12-2015 die aan de woonbonusvoorwaarden voldoet	522
9.10	Rubriek I.6 Betaalde erfpacht- en opstalvergoedingen en gelijkaardige vergoedingen voor de eigen woning	525
9.11	Rubriek IX.II.A. Intresten van groene leningen afgesloten tussen 2009 en 2011	525
9.12	Rubrieken II.B.1 en II.B.2 - Federale woonbonus-uitgaven	527
9.13	Rubriek II.B.3 - Andere intresten dan deze die in aanmerking komen voor federale woonbonus, die in aanmerking komen voor een federaal belastingvoordeel	529
9.14	Rubriek II.B.4. - Kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen aangegaan voor het verwerven of (ver)bouwen van een andere dan de eigen woning.....	535
9.15	Rubriek II.B.5. - Premies van individuele levensverzekeringen die geen betrekking hebben op de eigen woning, andere dan deze die in aanmerking komen voor de federale woonbonus.....	547
9.16	Rubriek II.B.6. - Betaalde erfpacht- en opstalvergoedingen m.b.t. onroerende goederen andere dan de eigen woning	552
9.17	Vlaams gewest: korven met elkaar in verbinding m.b.t. aj 2023, per echtgenoot.....	553
9.18	Herfinancieringslening.....	558
9.19	Wederopname.....	564
9.20	Overbruggingskrediet	565
9.21	Hypotheekoverdracht of een pandwissel.....	566
9.22	Fiscale fictie voor zorgwoning sinds aanslagjaar 2017 m.b.t. (geïntegreerde) woonbonusleningen (afgesloten vanaf 2005)	588
10	Vak X – Uitgaven die recht geven op een belastingvermindering	590
10.1	Algemeen.....	590
10.2	X.I.A. Uitgaven voor behoud of herwaardering van beschermd onroerend goed	591
10.3	X.I.B. Betalingen voor prestaties in het kader van wijk-werken	593
10.4	X.I.C. Betalingen voor prestaties betaald met dienstencheques.....	596
10.5	X.I.D. Vlaamse belastingvermindering voor uiterlijk tegen 31.12.2018 gesloten renovatieovereenkomsten	597
10.6	X.I.E. Belastingvermindering voor vernieuwingsuitgaven sociale huurwoning gedaan van 2014 tot 2018	600

10.7	X.II.A. Giften	603
10.8	X.II.B. Kosten van kinderopvang	605
10.9	X.II.C. Bezoldigingen van een huisbediende	613
10.10	X.II.D. Bijdragen en premies voor een aanvullend pensioen voor zelfstandigen (POZ).....	614
10.11	X.II.E. Betalingen voor pensioensparen	617
10.12	X.II.F. Aandelen van de vennootschap-werkgeefster	620
10.13	X.II.G. Betalingen voor verwerving van nieuwe aandelen van startende kleine vennootschappen	622
10.14	X.II.H. Betalingen voor verwerving van nieuwe aandelen van groei-bedrijven	638
10.15	X.II.I. Overgedragen belastingvermindering voor in 2020 en 2021 gedane betalingen voor het verwerven van nieuwe aandelen van ondernemingen met sterke omzetsdaling door de covid-19-pandemie	647
10.16	X.II.J. Premies van een rechtsbijstandverzekering	651
10.17	X.II.K. Uitgaven voor de plaatsing van een vast laadstation voor elektrische wagens in of bij de woning	652
10.18	X.II.L. Minderwaarden op aandelen geleden n.a.v. de gehele verdeling van het maatschappelijk vermogen van private privaks.....	659
10.19	X.II.M. Belastingvermindering voor lage-energiewoningen, passiefwoningen of nulenergiewoningen	661
10.20	X.II.N. Belastingvermindering voor aandelen van erkende ontwikkelingsfondsen	663
10.21	X.II.O. Belastingvermindering voor nieuwe elektrische voertuigen.....	664
10.22	X.II.P. Belastingvermindering voor uitgaven in het kader van een adoptieprocedure	666
11	Vak XI - Bedragen die in aanmerking komen voor de gewestelijke (Vlaamse) belastingkredieten voor winwinleningen en vriendenaandelen.....	671
11.1	Vlaamse Winwinlening.....	671
11.2	Vlaams Vriendenaandeel	678
12	Vak XII – Voorafbetalingen	686
12.1	Algemeen	686
12.2	Voorafbetalingen per echtgenoot.....	687
12.3	Aangifte.....	688
12.4	Belastingvermeerdering.....	688
12.5	Bonificatie	689
12.6	Geen discriminatie tussen bedrijfsvoorheffing en voorafbetaling	690
13	Vak XIII – Rekeningen en individuele levensverzekeringen in het buitenland, juridische constructies en leningen aan startende kleine vennootschappen	692
13.1	Rekeningen in het buitenland.....	692
13.2	Individuele levensverzekeringen in het buitenland.....	695
13.3	Juridische constructies.....	696
13.4	Leningen aan startende kleine vennootschappen	708
	Deel 2 van de aangifte	711
14	Vak XIV – Beroep en ondernemingsnummer	711
14.1	Beroep uitgeoefend in 2022	711
14.2	Ondernemingsnummer.....	711
15	Vak XV – Diverse inkomsten.....	712
15.1	Algemeen	712
15.2	Diverse inkomsten van roerende aard.....	714
15.3	Andere diverse inkomsten	721
16	Vak XVI – Bezoldigingen van bedrijfsleiders.....	770
16.1	Bedoelde personen	770
16.2	Attractiebeginsel.....	773
16.3	Belastbaarheid als bezoldiging.....	778
16.4	Als bezoldiging te beschouwen huurinkomsten (huurherkwalificatie).....	796
16.5	Vergoedingen verkregen op grond van of bij het stopzetten van de arbeid of het beëindigen van een arbeidsovereenkomst.....	801
16.6	Niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen (of 'loonbonus')	802

16.7	Vrijstelling voor extra vrijwillige overuren gepresteerd in het kader van de relance en/of in de strijd tegen COVID-19	802
16.8	Vergoedingen verkregen tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen bedrijfsleider	803
16.9	Specifieke uitkeringen overbruggingsrecht in het kader van de coronacrisis, energiecrisis en conflict tussen Rusland en Oekraïne.....	804
16.10	Fiscaal regime van de 'eenmalige premie corona van 598,80 EUR'	804
16.11	Tegen 33% belastbare bezoldigingen van gelegenhedswerknemers in de horeca	805
16.12	Vestigingspremie van het impulsfonds voor huisartsengeneeskunde	805
16.13	Sociale lasten	805
16.14	Beroepskosten	807
16.15	Inhoudingen.....	816
16.16	Bezoldigingen van bedrijfsleiders tewerkgesteld in dienstverband, als zelfstandige in bijberoep of als student-zelfstandige	816
16.17	Werkbonus	816
16.18	Werkhervattingsloon	817
16.19	Ingehouden roerende voorheffing op auteursinkomen.....	817
16.20	Inkomsten en/of kosten van buitenlandse oorsprong	817
16.21	Begin- en einddatum als bedrijfsleider.....	817
17	Vak XVII – Winst uit nijverheids-, handels- of landbouwondernemingen	818
17.1	Toepassingsgebied: wie geniet winsten?	818
17.2	Belastbare tijdstip van winsten	818
17.3	Berekening belastbare nettowinst	819
17.4	Brutowinst van de eigenlijke exploitatie (code 1600-49/2600-19)	820
17.5	Voorheen vrijgestelde winst die belastbaar wordt (behalve meerwaarden) (code 1601-48/2601-18)	833
17.6	Financiële opbrengsten (code 1602-47/2602-17)	834
17.7	Meerwaarden (na aftrek van werkelijke kosten van overdracht als u kiest voor de aftrek van uw werkelijke beroepskosten) (code 1603-46/2603-16 en 1604-45/2604-15).....	837
17.8	Voorheen afgetrokken werkelijke kosten van vervreemding.....	856
17.9	Vergoedingen (code 1607-42/2607-12, 1636-13/2636-80, 1605-44/2605-14, 1618-31/2618-01, 1637-12/2637-79 en 1610-39/2610-09).....	857
17.10	Fiscaal regime van de 'eenmalige premie corona van 598,80 EUR'	862
17.11	Vergoedingen verkregen tot herstel van een tijdelijke winstderving.....	863
17.12	Sociale bijdragen (code 1632-17/2632-84).....	864
17.13	Andere beroepskosten (code 1620-29/2620-96, code 1611-38/2611-08 en code 1606-43/2606-13)	867
17.14	Vrijgestelde waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten (code 1609-40/2609-10)	950
17.15	Economische vrijstellingen (code 1612-37/2612-07, 1613-36/2613-06, 1622-27/2622-94, 1633-16/2633-83 en 1614-35/2614-05	953
17.16	Toekenning aan de meewerkende echtgenoot (art. 86 WIB 1992) (code 1616-33/2616-03).....	979
17.17	Beroepsverliezen	983
17.18	Huwelijksquotiënt.....	986
17.19	Inkomsten verkregen als zelfstandige in bijberoep of als student-zelfstandige.....	989
17.20	Winsten uit een nieuwe zelfstandige activiteit na werkhervatting	989
17.21	Inkomsten en/of kosten van buitenlandse oorsprong	989
17.22	Inkomsten of kosten van feitelijke verenigingen.....	989
17.23	Begin- en einddatum van uitoefening van het beroep.....	990
17.24	Adres van de bedrijfszetel	990
18	Vak XVIII – Baten van vrije beroepen, ambten, posten of andere winstgevende bezigheden	991
18.1	Toepassingsgebied.....	991
18.2	Belastbaar tijdstip.....	993
18.3	Berekening belastbare nettobaten.....	999
18.4	Ontvangsten (code 1650-96/2650-66)	1000
18.5	Ontvangsten sportbeoefenaar (code 1658-88/2658-58)	1001
18.6	Ontvangsten opleider, trainer, begeleider (code 1659-87/2659-57)	1001

18.7	Achterstallige erelonen (code 1652-94/2652-64).....	1001
18.8	Voorheen vrijgestelde baten die belastbaar worden (code 1651-95/2651-65)	1003
18.9	Meerwaarden (code 1653-93/2653-63 en 1654-92/2654-62)	1003
18.10	Voorheen afgetrokken kosten van vervreemding	1003
18.11	Vergoedingen en premies (code 1682-64/2682-34, 1655-91/2655-61, 1667-79/2667-49, 1683-63/2683-33 en 1661-85/2661-55)	1004
18.12	Vergoedingen verkregen tot herstel van een tijdelijke batenderving	1008
18.13	Sociale bijdragen (code 1656-90/2656-60).....	1008
18.14	Andere beroepskosten.....	1009
18.15	Economische vrijstellingen (code 1666-80/2666-50, 1678-68/2678-38 1681-65/2681-35 en 1662-84/2662-54)	1015
18.16	Toekenning aan de meewerkende echtgenoot (code 1663-83/2663-53)	1015
18.17	Beroepsverliezen.....	1015
18.18	Huwelijksquotiënt	1015
18.19	Inkomsten verkregen in bijberoep of als student-zelfstandige (code 1668-78/2668-48)	1015
18.20	Baten uit een nieuwe zelfstandige activiteit na werkhervatting (code 1676-70/2676-40)	1015
18.21	Inkomsten en/of kosten van buitenlandse oorsprong.....	1015
18.22	Inkomsten of kosten van feitelijke verenigingen	1016
18.23	Begin- en einddatum van uitoefening van het beroep	1016
18.24	Adres van de bedrijfszetel.....	1016
19	Vak XIX – Verrekenbare bestanddelen in verband met een zelfstandige beroepswerkzaamheid	1017
19.1	Roerende voorheffing (code 1756-87/2756-57).....	1017
19.2	Forfaitair gedeelte van de buitenlandse belasting (code 1757-86/2757-56)	1017
19.3	Bedrijfsvoorheffing (code 1758-85/2758-55)	1017
19.4	Verrekenbaar bedrag van belastingkrediet voor de aangroei van eigen middelen.....	1018
19.5	Belastingkrediet voor de verhoging van de forfaitaire kilometervergoeding voor dienstverplaatsingen.....	1020
20	Vak XX – Bezoldigingen van meewerkende echtgenoten en wettelijk samenwonende partners	1024
20.1	Algemeen	1024
20.2	Voorwaarden en beperkingen	1024
20.3	Fiscale gevolgen van toekenning bezoldiging meewerkinkomen	1025
20.4	Tarief.....	1026
20.5	Aangifte.....	1027
20.6	Bezoldiging uit buitenlandse inkomsten.....	1027
20.7	Vergoedingen van alle aard tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldiging meewerkende echtgenoot belastbaar vanaf 01.01.2022.....	1027
20.8	Fiscaal regime van de ‘eenmalige premie corona van 598,80 EUR’ voor meewerkende echtgenoot maxistatuut.....	1028
21	Vak XXI – Winst en baten van een vorige beroepswerkzaamheid	1029
21.1	Algemeen	1029
21.2	Stopzettingsmeerwaarden.....	1029
21.3	Voorheen afgetrokken kosten van vervreemding	1045
21.4	Premies en vergoedingen (codes 1694-52/2694-22 en 1687-59/26879-29).....	1046
21.5	Winst en baten verkregen of vastgesteld na de stopzetting	1047
21.6	Vergoedingen van alle aard die na de stopzetting zijn verkregen	1048
21.7	Beroepskosten gedaan of gedragen na de stopzetting (code 1696-50/2696-20 en 1697- 49/2697-19)	1049
22	Vak XXII – Eerste vestiging als zelfstandige	1051
22.1	Principe	1051
22.2	Zelfstandige in hoofdberoep.....	1051
22.3	Datum van de eerste vestiging.....	1051
22.4	Aangifte.....	1052
22.5	Bonificatie	1052
	Addenda.....	1053

23	Belastingkrediet voor lage activiteitsinkomens	1053
23.1	Doel.....	1053
23.2	Toepassingsgebied.....	1053
23.3	Kwantitatieve beperkingen.....	1053
23.4	Berekening belastingkrediet.....	1054
24	Aanvullend belastingkrediet voor werknemers/bedrijfsleiders in dienstverband	1056
24.1	Doel en toepassingsgebied	1056
24.2	Bedrag van het belastingkrediet.....	1056
25	Bijzondere bijdrage energie (als terugvordering voor de ontvangen federale premie voor gas en elektriciteit).....	1057
25.1	Federale elektriciteits- en gaspremie voor huishoudelijke afnemers	1057
25.2	Gedeeltelijke terugname voor rechthebbende (of gezin) met te hoog netto-inkomen.....	1058
25.3	Inkomensgrens	1058
25.4	Berekening van de bijzondere bijdrage energie	1059
25.5	Voorbeelden	1059
26	Mobiliteitsbudget.....	1062
27	Aftrek autokosten in de toekomst (vergroening autofiscaliteit)	1068
27.1	Aftrekpercentage in de toekomst van autokosten m.b.t. zuivere beroepsverplaatsingen (= andere dan woon-werkverkeer)	1068
27.2	Aftrek in de toekomst van autokosten m.b.t. woon-werkverkeer	1071
28	Aangifte personenbelasting AJ 2023.....	1072